

Hemelvaartkamp

28 mei t/m 1 juni 2025

door Ruud Post en Yme Jan Bosma

Er gaat niets boven de Onlanden!

Het is inmiddels bekend: hemelvaartkamp 2025 is het laatste kamp geworden onder onze leiding. Na tien jaar vol mooie herinneringen, bijzondere locaties en vooral veel gezelligheid vonden wij dat het tijd werd om het stokje over te dragen. Tijd voor nieuwe organisatoren met frisse ideeën, andere invalshoeken en misschien zelfs nieuwe kamproutes en -regels.

Dagkoekoeksbloem © Ida de Jongh

We zijn in die jaren op veel plekken geweest – vaak in het noordoosten – maar aan de kustlijn nooit. Voor ons jubileumjaar stond eigenlijk La Brenne op de planning, maar toen dat niet doorging, leek Texel een prachtig alternatief. Helaas bleek dat voor grote groepen niet haalbaar. Wij hebben vele opties onderzocht, maar pas eind februari vonden we dé perfecte plek voor ons slotstuk. En wat voor plek! De Onlanden – een uniek natuurgebied in het noorden van Drenthe, tegen de stad Groningen. Van oudsher stroomt het regenwater vanaf de hoge zandruggen van Drenthe naar dit gebied. Het drassige land is nauwelijks geschikt voor landbouw, maar ideaal als waterberging én een paradijs voor vogels.

Een ware kraamkamer voor de natuur

Ons kamp stond op Camping Hoppenhof (Oude Velddijk 32, 9321 HL Peize), gastvrij gerund door vader Harke en dochter Anneke Holtrop. Twee ontzettend vriendelijke mensen bij wie niets moet en alles mag. Hun persoonlijke verhalen, samen met de ontspannen sfeer op de camping, maakten het verblijf extra bijzonder. De waarnemingslijst van dit kamp is indrukwekkend, maar vertelt niet het hele verhaal. De echte herinneringen zitten in de momenten tussendoor: de saamhorigheid, het onverwachte spotten van een bijzondere vogel, de gesprekken tijdens de wandelingen of fietstochten. Zelfs onze fanatieke vogelaars wisten niet alles – en dat maakte het juist zo leuk.

Zo kijken wij terug op een prachtig slothoofdstuk van tien jaar hemelvaartkamp.
Want echt... *er gaat niets boven een hemelvaartkamp!*

Eens per jaar: goede vrienden op het NVWC-hemelvaartkamp

Waterbuffels © Ida de Jongh

Napraten over de geziene ijsvogel © Tiny Post

door Ida de Jongh

Dit is pas mijn derde kamp, maar weer een belevenis van groot vakantieniveau. Dankzij de tiende organisatie van Yme Jan en Ruud gingen we op naar Peize, net ten zuidwesten van de Onlanden bij Groningen. Eigenlijk is het verblijf op camping Hoppenhof al een natuurbeleving op zich. Als vogelliefhebber is er weinig beter dan in slaap vallen en wakker worden met een grote variatie aan vogelgezang en gekwetter van deze kleurrijke vriendjes. Dankzij een gevarieerde beplanting op de camping en in de directe omgeving zijn die hier al in ruime mate aanwezig.

De groep mensen waar ik mee op stap ben, is al even gevarieerd. De wat oudere generatie wordt afgewisseld met een gezin met twee kinderen, mensen die al jaren present zijn, maar ook nieuwe aanwas. Ze zijn me al snel weer net zo vertrouwd als de algemene kampbezigdheden. Het is als met een goede vriend of vriendin die je (te) weinig ziet, maar als ze er zijn, ga je in het gesprek verder alsof je elkaar de week ervoor nog gezien hebt.

De bezigheden startten voor mij op de eerste kampochtend met corvee om 7.30 uur: ontbijt klaarzetten voor alle aanwezige kampeleden, inclusief kannen met koffie en thee.

Later op de dag volgen het grote boodschappen doen en eten koken. Ik vind alles leuk om te doen – want wanneer koop je nou 1,5 kilogram spaghetti, 8 komkommers enz. enz.

Het resultaat van elke kookploeg is, ook dit jaar weer, elke dag verrassend en bijzonder smakelijk.

Het op pad gaan is iedere dag een georganiseerde chaos. Wie heeft de route? Heeft iedereen alles? Fietsen rijklaar? Zijn we compleet? Eenmaal op weg is het – met in ruime mate aanwezige vogelaars –

lange tijd rijden, stoppen, kijken, rijden, stoppen, luisteren, kijken. Het fijne van dit kamp is ook weer dat er mensen bij zijn die meer weten, horen of zien dan ik; je bent tenslotte nooit te oud om te leren.

Soms kletsen we onderweg meer dan we kijken – vaak geen hoogdravende onderwerpen, maar over uit welk nest je komt, in welke plaats je wieg heeft gestaan, wat indruk heeft gemaakt of hoe je als koppel zo bij elkaar bent gekomen.

De routes gaan soms langs met bomen omzoomde randen van akkers vol aardappelen, afgewisseld met kleine natuurparels als het Bongeveen, of heerlijke koffie met gebak bij Natuurplaats Noord-sche Veld richting Norg.

De sfeer is en blijft goed. Zelfs als we op de eerste middag worden getraakteerd op een paar uur zeverende regen – de rest van de tijd werd het tenslotte prachtig zonnig en warm weer.

Het was in zijn geheel weer een onvergetelijk kamp, maar mijn hoogtepunten voor 2025 waren:

- Het weerzien van oude, jonge en nieuwe vrienden, groot en klein
- Mijn eerste baardmannetje
- Gezellig corvee
- De zeearend die zijn partner een karper brengt en voert
- Teken met Jelle en een pijlroute uitzetten met Robin op het Monnikenpad bij de uitkijktoren
- En als toetje: griesmeel met rode vruchten

Aan alle dingen komt een einde, zo ook aan de vertrouwde organisatie van dit geweldige kamp. Nu maar afwachten of de mensen die in oktober bijeenkomen om te kijken of ze in een nieuwe samenstelling zoiets bijzonders wederom kunnen realiseren, gaan slagen. Ik ben in ieder geval vast aanwezig – want het hemelvaartkamp, dat mag niet verloren gaan.

DANK Yme Jan en Ruud!

Hemelvaart, mijn kampherinneringen

door Joost Woudstra

Vol spanning stond ik buiten te wachten. Petra en Leen kwamen me halen, daarna pikten we Marcel op. De reis naar Kraggenburg was lang, maar eenmaal daar begroetten we de anderen en zochten we een plekje voor onze tent.

We werden als jongelingen toegewezen aan gezinnen voor het eten; de familie Waroux viel ons ten deel. Het terrein, een natuurkampeerterrein van SBB in het Voorsterbos, was eenvoudig grasveld maar prachtig. Wielewaal en houtsnip waren vaste gasten, nieuw voor mij en indrukwekkend. Na een natte nacht vertrokken we op huurfietsen de natuur in. Ondanks veel regen genoten we van vogels en planten. Hoogtepunten waren de Otterskooi en Bakkerskooi, waar de kooikers ons alles vertelden over hun werk en de rijke natuur.

*Klaar voor het ontbijt © Ruud Post
Bosbivlieg © Ruud Post*

De aalscholverkolonie maakte diepe indruk, met stervende bomen door hun uitwerpselen. Ook roeiden we in de Weerribben, een uniek gebied waar de rietteelt de natuur beheersbaar houdt. Zondag konden we gelukkig droog inpakken. Het kamp was een herinnering voor het leven.

De NVWC en haar leden sloot ik in mijn hart. Dit kamp in 1976 betekende het begin van een lange, waardevolle periode. In latere levensfasen was mijn betrokkenheid wisselend, maar deelname aan kampen, ook met de kinderen, hield mijn band levend.

Hemelvaart 2025

Nu, 49 jaar later, ging de reis naar de Onlanden in Groningen. Geen tent meer, maar een caravan, geen lelijke eend maar een eigen auto. Geen jonge gezinnen, maar vooral ouderen, waaronder ikzelf. Elke dag kookte een corveeploeg en we hadden onze eigen elektrische fietsen mee.

Wat bleef, was de sfeer: samen genieten van de natuur en elkaars gezelschap. De Onlanden boden een afwisselend landschap met plassen, graslanden en ruigtes. We zagen zeearend, ijsvogel, zangers en veel insecten. Waar we vroeger plantenkenmerken bestudeerden, gebruiken we nu Obsidentify. Praktisch, al is het minder charmant.

Vogelgeluiden herkennen doen we niet met een app, maar met hulp van Ruud, Johan en Leo. Zaterdag fietsten we naar de Drentse Aa. Een prachtige tocht met veel moois. Ik ben geen lijstjesmens, ik geniet liever van het moment. Gelukkig zijn er anderen die bijhouden wat we zien.

Zondag vertrokken we huiswaarts, dankbaar voor de ervaring.

Volgend jaar zijn Berendien en ik er graag weer bij. Laten we er met elkaar voor zorgen dat deze traditie in stand gehouden wordt.

Ruud en Yme Jan hebben jaren de kar getrokken. Helaas hebben ze aangegeven dat na dit kamp niet meer te doen. Dat betekent dat we met elkaar moeten kijken hoe de taken van deze 2 kanjers opgepakt kunnen worden. In het najaar zal er een bijeenkomst belegd worden waarin gekeken wordt hoe we het hemelvaartkamp in stand kunnen houden. Laten we daar met zijn allen ons best voor doen, het zou zonde zijn als de kampen na 50 jaar eindigen.

Rietzanger © Jan Spelier

Vogelverslag hemelvaartkamp

door Johan de Kruijf

We begonnen dit jaar met een druilerige Hemelvaartsdag. Hierna kwamen mooi zonnige dagen. Ondanks het druilerige weer gingen we toch met de fiets op pad naar de Onlanden.

Dit is een mooi nog vrij nieuw natuurgebied, onder de rook van de stad Groningen. Het gebied is ontstaan als overloopgebied voor zware regenval, waardoor Groningen eerder deels met wateroverlast te kampen had. Hierdoor werd weidegrond omgevormd naar nat moerasgebied. Ideaal gebied voor moerasvogels, roerdompen, blauwborsten, rietzangers, bruine kiekendieven, porseleinhoen et cetera. Niet alles werd door ons gespot, maar we hadden wel enige erg mooie waarnemingen van rietzangers, blauwborst, bruine kiekendief en baardman. In het gebied ook een hoge uitkijktoren met een fraai pad er naartoe. Op de woensdag waren er vanuit de toren al waarnemingen gedaan van kraanvogels. Later bij mooi weer bleek het pad naar de toren fraai met vogelgeluiden, o.a. bosrietzanger en heel veel insecten. Vlak voor een koffiestop bij de Onlanderij, een bezoekerscentrum van Natuurmonumenten, konden we langere tijd genieten van 2 zeearenden, die een grote vis probeerden te verorberen.

Na 2 fietsdagen in de Onlanden, besloten we de laatste dag ook richting Drentse Aa te fietsen. Een heel ander gebied, zodat we ook daar wat karakteristieke vogelsoorten konden toevoegen aan de lijst.

Op de camping zelf werden we iedere morgen wakker gezongen door een koor van zanglijsters en merels, ook hoorden we de zang van gekraagde roodstaart en bonte vliegenvanger. De camping bestond al vele jaren, waardoor het terrein door veel oude bomen en hagen omzoomd was. Ewoud hoorde zelfs in de nacht nog een kwartel overvliegen.

Op zondag gingen de meesten weer huiswaarts, anderen besloten het weekend nog iets te verlengen. We keken terug op een zeer gezellig kamp met een behoorlijk aantal leuke waarnemingen.

Fazant © Ruud Post

Waarnemingen hemelvaartkamp 2025

Legenda	
tp - kampeerterrein	
29 - Fietstocht Onlanden	(29-05-2025)
30 - Fiets-wandeltocht Onlanden	(30-05-2025)
31 - Fietstocht Norg/Drentse Aa	(31-05-2025)

Vogels	
aalscholver - 29,30	koekoek - 29, 30, 31
baardman - 30	kokmeeuw - 29, 30
bergeend - 29,30	koolmees - tp, 29, 30, 31
blauwborst - 30	krakeend - 29, 30
blauwe reiger - 29, 30	kuifeend - 29, 30, 31
boerenwaluw - tp, 29, 30,31	kwartel - 30
bonte vliegenvanger - tp	lepelaar - 30
boomkruiper - tp, 29, 31	meerkooit - 29, 30
boomleeuwerik - 31	merel - tp - 29, 30, 31
boompieper - 31	nijlgans - 30
boomvalk - 30	oeverloper - 30
bosrietzanger - 29, 30	oeverwaluw - 30
braamsluiper - 30	ooievaar - 29, 30, 31
brandgans - 29, 30	paapje - 29
bruine kiekendief - 29,30	pimpelmees - tp, 31
buizerd - 29, 30, 31	putter - 29
dodaars - 31	rietgors - 29, 30, 31
ekster - 29, 31	rietzanger - 29, 30
fazant - 29, 30, 31	roek - 30, 31
fitis - 29, 30, 31	roodborst - tp, 29, 30, 31
fuut - 30	roodborsttapuit - 29, 30
gaai - tp, 29, 31	scholekster - 29, 30
geelgors - 31	slobeend - 30
gekraagde roodstaart - 30, 31	snor - 30
gele kwikstaart 30, 31	spreeuw - tp, 30, 31
geoorde fuut - 30	sprinkhaanzanger - 29
gierzwaluw - tp, 29, 30, 31	staartmees - tp
grasmus - 29, 30, 31	tafeleend - 29
graspieper - 29, 30	tijftjaf - tp, 29, 30, 31
grijske gans - 29, 30	torenvalk - 30
groene specht - 30	tuinfluiter - 29, 30, 31
groenling - tp, 29, 30, 31	tureluur - 29
grote bonte specht - tp, 30, 31	Turkse tortel - 31
grote Canadese gans - tp, 29, 30	veldleeuwerik - 29, 31
grote zilverreiger - 29, 30	vink - tp, 29, 30, 31
heggemus - tp, 31	visdiefje - 29, 30
holenduif - 31	waterhoen - 30, 31
houtduif - tp, 29, 30, 31	wilde eend - 29, 30
huismus - 30, 31	winterkoning - tp, 30
huiswaluw - tp, 29, 30, 31	witte kwikstaart - 30, 31
ijsvogel - 29	witwangstern - 30
kauw - 30	zanglijster - tp, 30, 31
kievit - 29, 30	zeearend - 30
kleine karekiet - 29, 30	zilvermeeuw - 30
kleine mantelmeeuw - 30, 31	zwarte kraai - tp, 29, 30, 31
kneu - 29	zwartkop - tp, 29, 30, 31
knobbelzwaan - 29, 30	

Dagvlinders
Atalanta - 31
Bont zandoogjes - tp, 29, 30, 31
Citroenvlinder - 31
Dagpauwoog (rups) - 30
Klein geaderd witje - 30
Kleine vos - 30
Landkaartje - 30

Nachtvlinders
Berkentakje - tp
Bramenbladroller - tp
Donkere marmeruil - tp
Donsvlinder (rups) - 30
Eikentandvlinder - tp
Gestreepte goudspanner - 30
Gewone spikkelspanner (rups) - 30
Huismoeder - tp
Klaverspanner (dagactieve) - 31
Meriansborstel - tp
Plakker (rups) - 30
Ringelrups (rups) - 30
Sint-jacobsvlinder (dagactieve) - 29
Variabele voorjaarsuil (rups) - 30
Wapendrager - tp
Witte tijger - tp

Zoogdieren
Eekhoorn - tp, 30
Haas - 31
Laatvlieger - tp
Ree - 30
Waterbuffel - 30

Planten
Beemdooievaarsbek - 30
Driekleurige viooltje - 31
Engels gras - 30
Gewone berenklauw - 30
Gevlekte Rietorchis - 30
Hertshoornweegbree - 30
Hoge ganzerik - 31
Koningsvarens - 31
Muizenoor - 31
Pijlkruider - 30
Rankende helmblom - 31
Ratelaar sp - 30
Rietorchis - 30
Rolklaver - 30
Smalle weegbree - 30
Veenpluis - 30, 31
Veldzuring - 30
Vogelmelk - 31
Wondklaver - 30
Zwartmoeskervel - 30

Libellen en juffers
Azuurwaterjuffer - tp
Glassnijder - tp
Grote keizerlibel - 30
Grote roodoogjuffer - tp
Lantaarntje - 30
Platbuik - 31
Platbuik (larve) - 31
Variable waterjuffer - 31
Viervlek - 31
Vroege glazenmaker - tp
Watersnuffel - 30
Weidebeekjuffer - 30

Overige insecten
Bleekgele weekschildkever - tp
Bosbijvlug - 30
Boshommel - 30
Bosrandroefvlieg - 31
Duikerwants sp - 31
Geelbandlangsprietmot - 29
Gewone distelbok - 29
Gewone rietkever (rups) - 30
Gewone snipvlug - 29
Gewone snorvlug - 30
Groene distelsnuitkever - 29
Kleine spinnende watertor - 31
Kleine wespenbok - 30
Komkommerspin - 29
Kraamwebspin - 30
Krabspin - 29
Meikever - tp
Moertje - 29
Pendelzweefvlug - 29
Roodpootroefvlug - tp
Roze kever - 29
Schorpioenvlieg - 29
Strekspin - 30
Veenknobbeldas - 30
Wolkever - 29
Zwart soldaatje - 29
Zwartdijroefvlug - tp
Zwartpootsoldaatje - 29

Amfibieën
Bastaard kikker - 31
Bruine kikker (larve) - 31
Groene kikker - 29, 30

*Camping Hoppenhof in het ochtendgloren
Uitzicht van de uitkijktoren
Weersverwachting voor vandaag, veel regen! © Ida de Jongh*

Jubileumkamp NVWC de Onlanden

door Maartje van der Ploeg

De NVWC bestaat 50 jaar! Voor ons jubileumkamp gingen we dit jaar naar camping Hoppenhof in Peize.

Winny en Leo verbleven in een stacaravan en wij verbleven met de rest op een ruim veld, waar we met onze tenten en caravans naast elkaar stonden. Voor het ontbijt en het avondeten kwamen we samen in de grote gezellige tent. Net zoals andere jaren was er een schema gemaakt en hielpen we allemaal om de beurt mee om het ontbijt en het avondeten klaar te maken.

Dit jaar hadden ook wij fietsen gehuurd, zodat we samen met de groep op pad konden. Dit zorgde voor een heleboel gezelligheid onderweg. We voelden ons daardoor veel meer één met de groep. We zijn naar een aantal mooie plekken in de Onlanden gereden, we hebben lange tochten op de fiets gemaakt. Die lange tochten vielen mij op de één-na-laatste dag erg zwaar en de kinderen kregen alles

mee voor en achterop de fiets. Zelf fietsen voor onze Robin was nog een brug te ver. Hoogtepunten van het kamp waren voor ons toch wel het beklimmen van de uitkijktoren, de lekkere koffie en gebak bij het natuureducatiecentrum, waar Robin kikkers kon vangen en de immens grote zeearend die moeite had een net gevangen vis op de kant te krijgen.

Sowieso heerste er weer een geweldig goede sfeer op het kamp, er werd met elkaar gelachen, waarnemingen met elkaar gedeeld en men was erg behulpzaam voor elkaar. Een aantal mensen konden er helaas door omstandigheden niet bij zijn, zij werden door ons allen enorm gemist!

Iedereen bedankt weer voor een geweldig kamp en wat ons betreft: tot volgend jaar!

Links rups van de variabele
voorjaarsuil
Rechts rups van de donsvlinder
Onder platbuik
© Jan Spelier

Insecten tijdens het hemelvaartkamp 2025

door Ewoud van de Ploeg

Kijken naar insecten doe je normaal gesproken op een erg rustig tempo, soms zelfs op handen en knieën, om de kleine diertjes tussen de vegetatie te kunnen vinden. Grote insecten vind je nog wel eens op een wat hoger wandeltempo, zoals vlinders en libellen die ook dan best wel opvallen. De excursies vonden steeds op de fiets plaats, waardoor deze soortgroep behoorlijk onderbelicht is gebleven. We moesten het hebben van een paar tussenstops met korte wandelingen die we tijdens de fietsexcursies maakten.

Bij bezoekerscentrum De Onlanderij ligt een pionierplasje dat door het vele scheppen nooit een rijk begroeid plasje zal worden. Wel de ideale plek voor de platbuik, de grote keizerlibel, het lantaarntje en de watersnuffel. Onder water werden platte waterwantsen, dansmuggen en zelfs enkele waterkevers tussen de bijna handtamme kikkers uit het water geschept.

Op een aantal plekken reden we langs rijk begroeide sloten en viel de dichtheid aan libellen alsnog goed op. Viervlek, gewone oeverlibel, vroege glazenmaker, grote roodoogjuffer, her en der een glassnijder en uiteraard het lantaarntje waren veelvuldig aanwezig. Vlinders daarentegen zagen we bar weinig, we kwamen niet verder dan enkele algemene soorten.

Vanaf de (eigenlijk veel te, help) grote hoge uitkijktoren De Onlanden heb je een prachtig overzicht over het enorm uitgestrekte stuk

natuur dat hier aanwezig is. Diep, heel diep onder ons gonsde het in een zon beschenen bosrand van de insecten. Hier dan toch! Obsidentify biedt een oplossing voor soms obscure waarnemingen die niet zo maar even op naam gebracht kunnen worden. Dat het systeem niet waterdicht is ondervonden we ook. Kevers bleken ineens uilen te zijn, sprinkhanen kenden plots een bloeiwijze. Hilarisch maar we kwamen soms toch een flinke stap verder. We zagen vlinders zoals het bont zandoogje, klein geaderd witje, landkaartje, een nest rupsen van de dagpauwoog. Uit de vondst van diverse rupsen bleek dat de nachtvlinders hun ding hadden gedaan. De mooiste was van de donsvlinder, een prachtige zwart-witte rups met een oranje tekening.

Op het kampterrein zetten we iedere nacht de ledemmer langs een smal slootje in een bosrand neer om nachtvlinders te vangen. De vangsten vielen met een paar algemene uilen en spanners een beetje tegen. Hoogtepunt was een mooi exemplaar van de wapendrager, net een afgebroken berkentakje met vleugels. Meikevers zorgden in de ledemmer nog voor een vrolijke noot. Iedere nacht vingen we een aantal van deze drukke, jolige diertjes met hun mooie bladvormige voelsprietten. Nadeel hiervan is dat ze nogal lomp te werk kunnen gaan en de nachtvlinders soms beschadigen.

Wellicht dat we bij het volgend hemelvaartkamp een keer de fiets kunnen inruilen voor wandelschoenen en kniebeschermers. Wie weet wat voor moois er allemaal tevoorschijn komt! 🐛